

Ενα ταξίδι στον χώρο, στον χρόνο, στην Ελλάδα

Η νοσταλγική παράσταση «Μεσοπόλεμος» μέσα από το σαλόνι ιστορικού διαμερίσματος

Του ΗΛΙΑ ΜΑΓΚΛΙΝΗ

Οταν έληξε η παράσταση «Μεσοπόλεμος» της Ομάδας Κανιγκούντα στον πέμπτο όροφο της οδού Αμαλίας 4, μετά το χειροκρότημα, κάποιοι από τους θεατές ανοίχαιμα τη συρόμενη μπαλκονόπορτα και βγήκαμε στη βεράντα. Η πρώτη, ίσως, πραγματικά ανοιξιάτικη νύχτα της χρονιάς, νύχτα Σαββάτου, με τον Εθνικό Κόπο ν' απλώνεται μπροστά μας, αριστερά η υποβλητικά φωτισμένη Βουλή, στο βάθος ο Λυκαβηττός. Μια γνήσια αττική νύχτα. Η θέα δέσποιζε καθ' όλη τη διάρκεια της παράστασης - κυρίως το πάνω μέρος του Κοινοβουλίου. Σκηνή δεν υπήρχε. Το κέντρο του σαλονιού ήταν η σκηνή, με καρέκλες τοποθετημένες στη μία και την άλλη πλευρά. Ο χώρος, το διαμέρισμα του Αγγελού και της Λητώς Κατακούζηνού, κτίσμα του 1957, δεν ήταν απλώς σκηνικό αλλά ενεργό κομμάτι του έργου.

«Είχα έρθει να δω μιαν έκθεση», μου έλεγε περίπου δέκα μέρες πριν, η Μαρία Μαγκανάρη, της Ομά-

δας Κανιγκούντα, καθισμένη στο σαλόνι του ιστορικού διαμερίσματος, στο περιθώριο των προβών. «Με το που βρέθηκα εδώ, αμέσως «είδα» την παράσταση». Η Μαγκανάρη δεν εμφανίζεται ως ηθοποίος σε αυτή την παράσταση, αλλά ως σκηνοθέτης (για την ακριβεία, αυτή είναι η πρώτη της σκηνοθετική απόπειρα). Μια παράσταση με θέμα τον Μεσοπόλεμο ήταν δική της ιδέα από παλιά. «Δούλεψα πάνω σε μια πλειάδα κειμένων σχετικών με το θέμα, κυρίως όμως, το ερέθισμα έγινε ακόμα πιο έντονο όταν αρχίσαμε να ζούμε όσα ζούμε στήμερα, τώρα. Έκ των πραγμάτων, πέσαμε πάνω σε κάποιος τομέας ανάμεσα στο σήμερα και το τότε: οικονομικό κραχ, κρίση του καπιταλισμού, πτώση του βιοτικού επιπέδου, έλευση νέων πληθυσμών (τότε ήταν οι πρόσφυγες από τη Μικρά Ασία), πολιτική αστάθεια (τότε σε ακραία άριστα). Σε ό,τι αφορά το '20 και το '30 βέβαια, ξέρουμε την κατάληξη, που ήταν τραγική: ολοκληρωτισμός, όχι μόνον στην Ελλάδα, και βέβαια, πόλεμος. Η παράσταση ξεκινάει με αναφορές στον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο και ειδικά τη Μικρασιατική Καταστροφή, και καταλήγει στο καθεστώς της 4ης Αυγούστου».

Ιστορία και λογοτεχνία

Οταν παρακολούθησα μέρος των προβών, είδα ότι οι φωτισμοί που χρησιμοποιούνταν ήταν αυτοί του σπιτιού - με εξαίρεση έναν και μόνον προβολέα, σε μία σκηνή. «Αλλιώς θα αλλοιώναμε την ατμόσφαιρα», εξηγεί η Μαρία Μαγγανάρη. «Αυτή είναι η πρώτη φορά που η Ομάδα κάνει κάτια εκτός θεατρικής σκηνής και μπορεί να ξά-

Πρόβες της παράστασης «Μεσοπόλεμος» της Ομάδας Κανιγκούντα. «Ο στόχος ήταν Μαγκανάρη. «Ενα από τα βασικά ζητήματα που θίγονται, είναι ο διχασμός στην ταυτότητα

Η Ομάδα Κανιγκούντα

Η παράσταση «Μεσοπόλεμος» της Ομάδας Κανιγκούντα παιζεται στην Οικία Κατακούζηνού (Αμαλίας 4, 5ος όροφος, Σύνταγμα) κάθε Παρασκευή, Σάββατο και Κυριακή του Μαρτίου.

Δραματουργική σύνθεση - σκηνοθεσία: Μαρία Μαγκανάρη. Καλλιτεχνική επιμέλεια: Γιάννης Λεοντάρης. Κοστούμια: Θάλεια Ιστικοπούλου. Φωτισμοί: Μαρία Γοζαδίνου. Πρωτότυπη μουσική: Νίκος Ντούνας. Μουσική επιμέλεια: Νίκος Ντούνας - «Κανιγκούντα». Βοηθός σκηνοθέτης: Βασιλική Σκευοφύλαξ.

Παιζουν: Σύρμω Κεκέ, Ευθύμης Θέου, Θανάσης Δόβρης, Ανθή Ευστρατιάδου, Μαίρη Λούση, Μαριάννα Τζανή.

νουμε κάποια από τα προνόμια που έχεις σε ένα θέατρο, αλλά κερδίζουμε αλλού: η Βουλή στη βεράντα, η ίδια η βεράντα, είναι ιδανικά σκηνικά. Και η συνεργασία μας με το Ιδρυμα Λητώς και Αγγελού Κατακούζηνού ήταν πραγματικά άφογη».

Εντού πάρωμα Αθήνας, λοιπόν, όπως και στην περιστνή παράσταση της Ομάδας Κανιγκούντα, το «Πόλην Κράτος», που είχε ανεβεί στη Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών. «Στο «Πόλην Κράτος», πλογοτεχνία ήταν πει εξαίρεση», σχολιάζει η σκηνοθέτης. «Έκει το υλικό ήταν κυρίως ρεπορτάζ, ιστορικές πηγές, ντοκουμέντα. Με τον «Μεσοπόλεμο», νιώσαμε την ανάγκη να δουλέψουμε με

λογοτεχνικά κείμενα. Ξάλλου, η λογοτεχνία τότε στην χώρα μας ήταν σε μεγάλο άνθοση».

Πράγματι, ο «Μεσοπόλεμος» έχει μιαν έντονη λογοτεχνική χροιά. Δραματοποιούνται και ακούγονται ποιήματα και αποστάσματα από πεζά των Εμπειρίκου, Σεφέρη, Θεοτοκά, Κοσμά Πολίτη, Μυριβήλη, Μέλπως Αξιώτη, Ελλην Αλεξίου, Βάρναλη, Σκαρίμπα, Κατηφόρη, Μαγιακόφοκη, Μπένγιαμιν, Αρκάδιου Λευκού, Χένρι Μίλερ κ.ά., ενώ το οπτικό υλικό περιλαμβάνει εξαιρετικά ντοκουμέντα από αμερικανικά σπουτου του 1929, από τις Δελφικές Γιορτές ή εκδηλώσεις του μεταξικού καθεστώτος. Στο πνηπτικό

αματοποιούνται
ακούγονται ποιήματα
αποσπάσματα από πεζά
η Εμπειρίκου, Σεφέρη,
τοκά, Μυριβήλη,
λης Αλεξίου, Βάρναλη,
αρίμπα, Μαγιακόφοκη,
τενγιαμιν, Χένρι Μίλερ κ.ά.